

Det finns inget avfall, eller?

Pernilla Cederlöf
Avfall Återvinning
Teknisk förvaltning

Sophantering igår och idag

Avfallsplanen

Vad gör vi idag?

Sopor som resurs

Sopsorteringsskola

[Vi får vardagen att fungera - MIVA](https://www.youtube.com/watch?time_continue=6&v=qKtSvqC2ZAY)

https://www.youtube.com/watch?time_continue=6&v=qKtSvqC2ZAY

ÖSTERSUNDS
KOMMUN

Vi har minskat sopbergen

Men det mesta hamnar fortfarande i soppåsen

2016:
Sopor till
förbränning
32 %

ÖSTERSUNDS
KOMMUN

...och det åker till Sundsvall

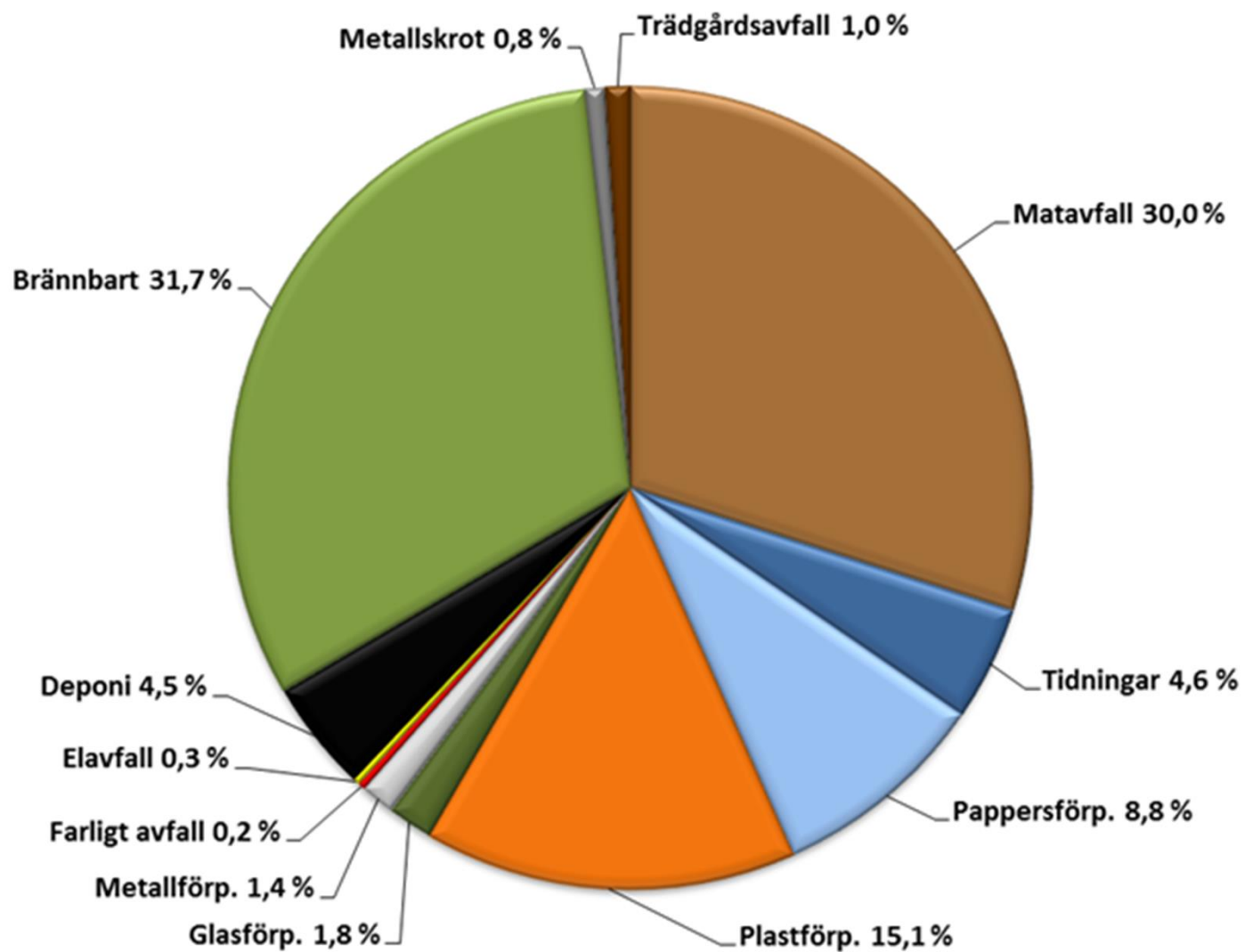
10 långtradarlass
i veckan

ÖSTERSUNDS
KOMMUN

Analys av sopor till förbränning från villor och flerbostadshus (viktpoцент)

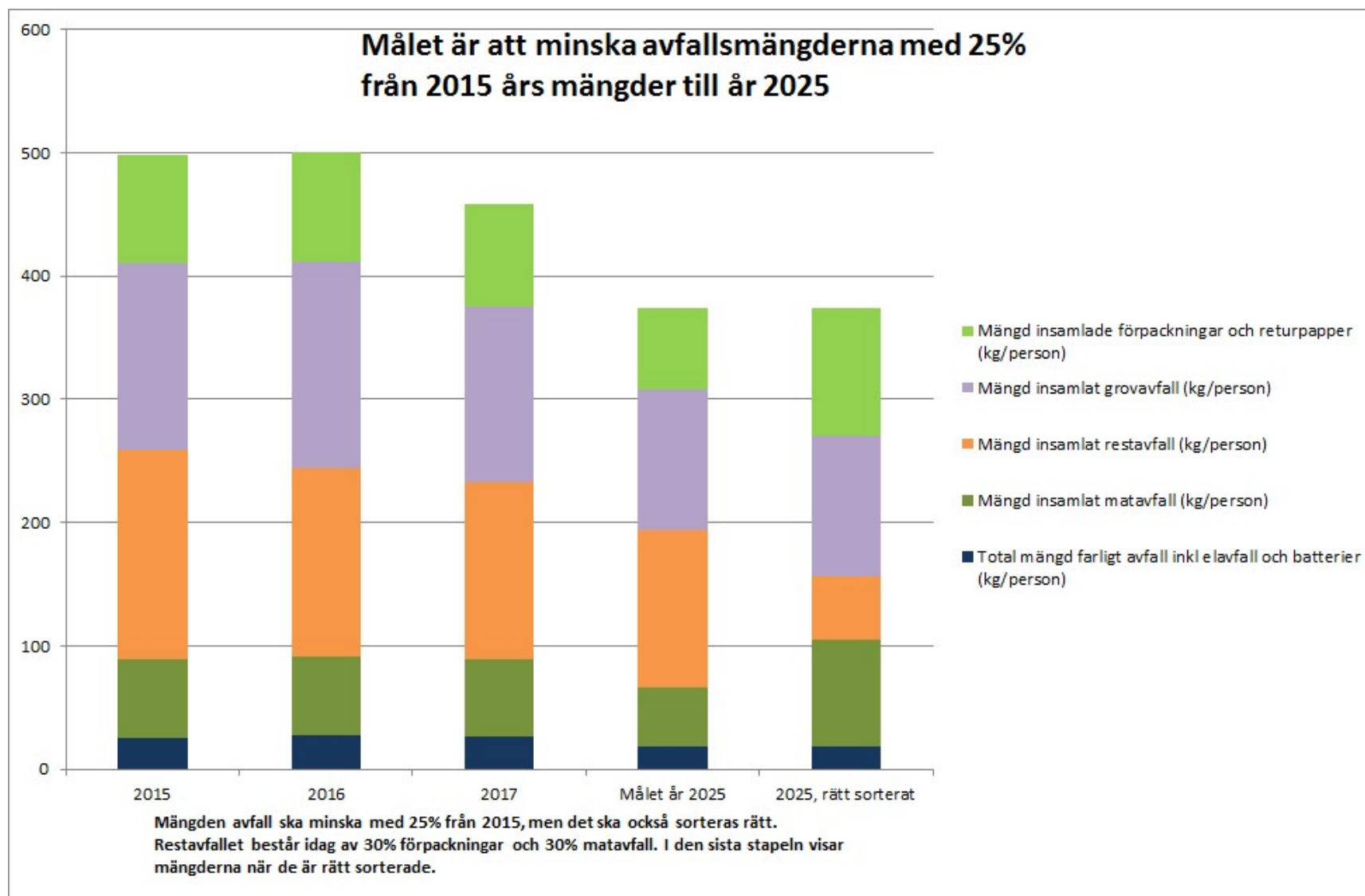
2016

Förpackningar och
tidningar 32 %

ÖSTERSUNDS
KOMMUN

2017 Nya föreskrifter för kommunal avfallsplan

NYTT; bland annat:

- Fokus på att förebygga avfall
- Mål och åtgärder som utgår från de nationella målen och riktlinjerna
- Fokus även på det avfall som kommunen själv genererar
- Nedskräpning

ÖSTERSUNDS
KOMMUN

Målbild 2028:

Vi i Östersund ger upphov till väldigt lite sopor och nästan inget miljöfarligt avfall. Soporna sorterar vi där de uppstår och vi återanvänder eller återvinner så mycket som möjligt

- vi tar avfallstrappan!

Ställningstaganden

Förslag till:
Program för avfall
Strategi för avfall

1. Vi ska ta ansvar för våra sopor
2. Vi ska minska sopornas farlighet
3. Vi ska återvinna mer material
4. Vi ska förebygga avfall

”Kommunen ska vara
ett föredöme
och gå först i
avfallstrappan”

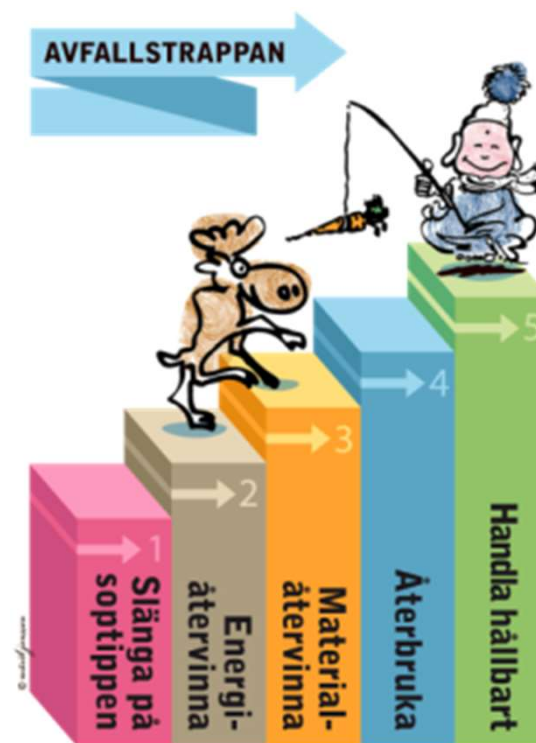

Förslag på åtgärder - kommunen

Förslag till:
Program för avfall
Strategi för avfall

Kommunanställda ska kunna:

- avfallstrappan
- vikten av att minska mängden avfall
- avfallets farlighet för hälsa och miljö

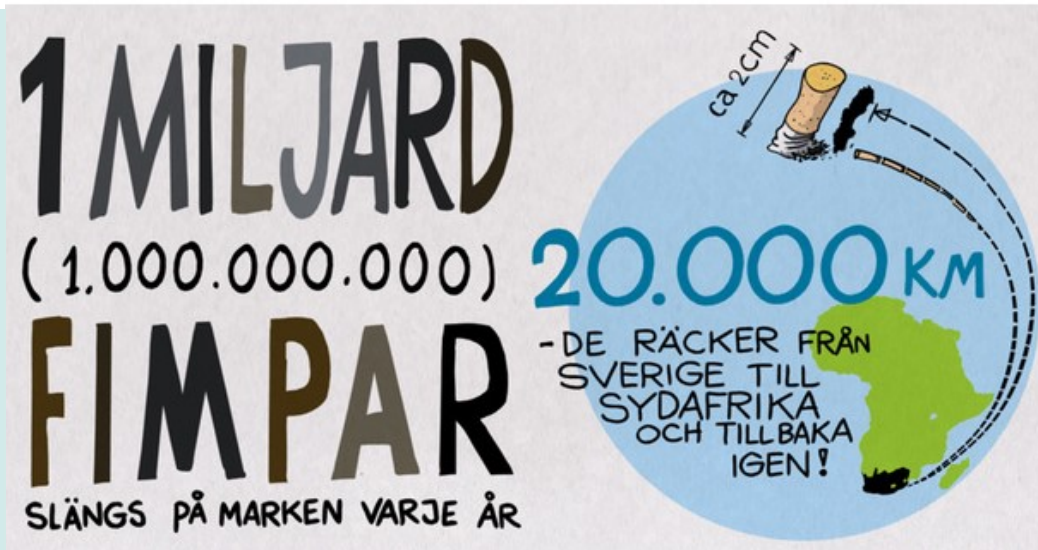

Förslag på åtgärder - kommunen

Förslag till:
Program för avfall
Strategi för avfall

Fungerande soprum,
i egna och hyrda lokaler, ute och inne

Förslag på åtgärder - kommunen

Förslag till:
Program för avfall
Strategi för avfall

- Välj produkter utifrån miljövänlighet, andrahandsvärde, och vad det blir för sorts avfall
- Fortsätt minska byggavfallet och utred återbruksmarknad
- Fortsätt minska matsvinnet

#osynligt avfall jeans

<https://vimeo.com/269143193?from=outro-embed>

osynligt avfall mobil

<https://www.avfallsverige.se/aktuellt/osynligt-avfall/?L=0>

Snabb lägesbild

- Vilken verksamhet representerar du?
- Vilka sopor uppstår i verksamheten?
- Vad händer med de soporna idag?
- Vad kan vi göra mera? Går det att minimera soporna?
- Vad saknas för att göra mera?
- Behöver du hjälp med något?

Tips:

Upphandlingspolicy för Östersund säger att relevanta miljökrav ska ställas.

Matsvinn - www.livsmedelsverket.se/rapporter_matsvinn

Myter om skräp: <https://www.kfstockholm.se/i-fokus/ovriga-fragor/konsumentmyter/myter-om-skrap/>

Myter om återvinning <https://www.ftiab.se/176.html>

Laga låna återanvänd – www.miljonar.se

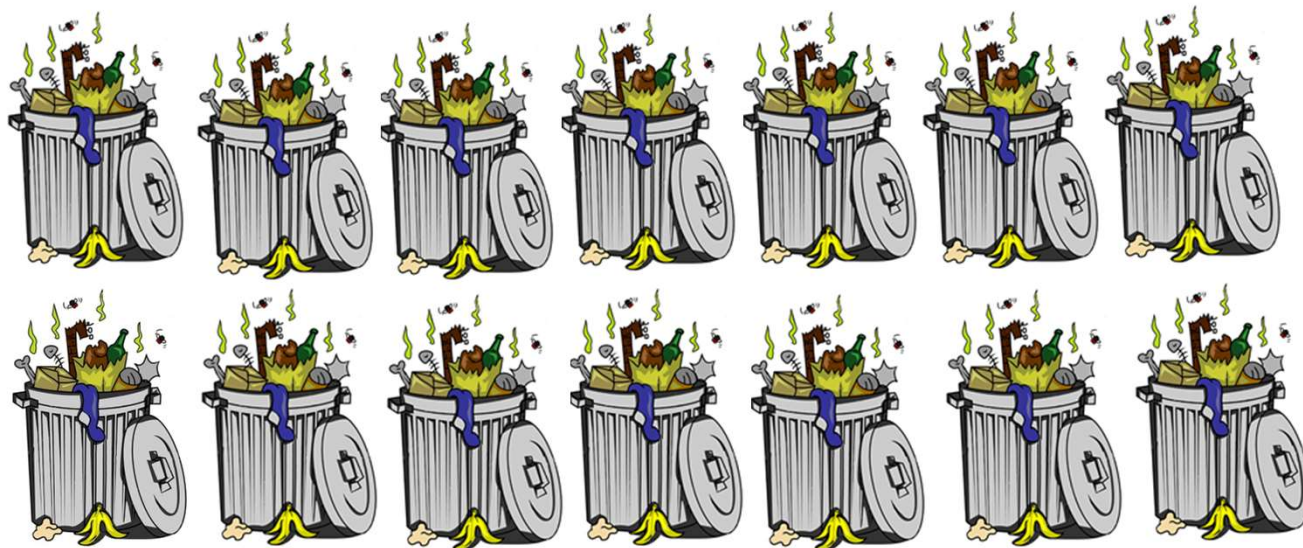
Kemikaliebanta arbetsplatsen till exempel städning, skola, förskola

Förebygg avfall på arbetsplatsen – Göteborg

goteborg.se/wps/portal/start/kommun-o-politik/kommunens-organisation/forvaltningar/forvaltningar/forvaltningen-kretslopp-och-vatten/vara-verksamheter/forebygg-avfall-i-goteborgs-stad!/ut/p/z1/04_Sj9CPykssy0xPLMnMz0vMAfljo8ziTYzcDQy9TAy9DcwD3AwcQxwtPP1NfAw8Dcz1wwkpiAJKG-AAjgb6BbmhigCBI6k5/dz/d5/L2dBIS9nQSEh/

Varje östersundsbo slänger 458 kg sopor
om året
14 soptunnor...

ÖSTERSUNDS
KOMMUN

Spara råvaror

Var tredje pappersförpackning är återvunnen

ÖSTERSUNDS
KOMMUN

Spara råvaror

1 kg hårda
plastförpackningar kan bli
84 blomkrukor

Film om elektronik

https://www.youtube.com/watch?v=x5GfUZz7pKE&feature=player_embedded#!

Se också El-kretsens filmer
om batterier och ljuskällor:
sök på Youtube

Spara energi

Foto: Vattenfall

ÖSTERSUNDS
KOMMUN

95 % av energin sparas
vid återvinning

ÖSTERSUNDS
KOMMUN

Spara energi

=

38 koppar kaffe

Filmer om återvinning av förpackningar och tidningar

<https://ftiab.se/143.html>

Se också filmerna om de
andra förpackningsmaterialen
på FTI:s hemsida

Minska växthusgaserna

En återvunnen konservburk
spar energi som räcker till 7
timmars tv-tittande

ÖSTERSUNDS
KOMMUN

Det handlar om din plånbok

- Förpackning: betald återvinning
 - Sophämtningsavgift - taxan
 - Behovsanpassad sophämtning
 - Ta med sopor på jobbet?!
-
- Jobbets plånbok?

Kommunikationsstrategi: inifrån och ut

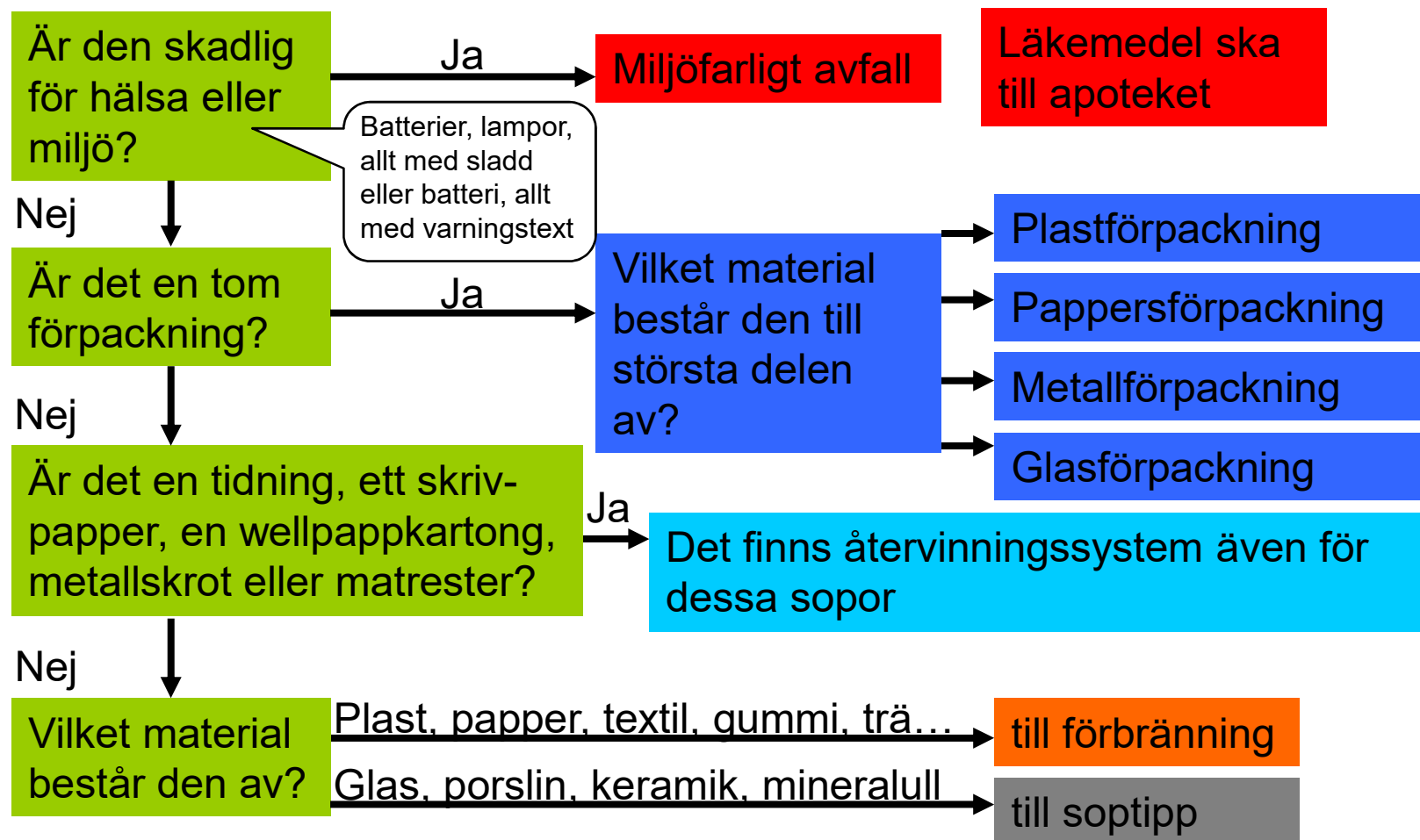
- Miljöombud, Fastighet, Städ, Vaktisar
- Ca 6 000 kommunanställda
- Ca 15 000 brukare
- 20 000 tar med sig beteendet hem...

SOPSORTERINGSSKOLA

Hur sorterar man en sopa?

ÖSTERSUNDS
KOMMUN

Sorteringsmöbler

Det mesta ska vi sortera ut:

ÖSTERSUNDS
KOMMUN

Viktigast! Miljöfarligt avfall

ÖSTERSUNDS
KOMMUN

Mataavfall

Servetter och hushållspapper,
men inte blomjord från krukväxter eller kattsand

ÖSTERSUNDS
KOMMUN

På ett år blir det till jord

ÖSTERSUNDS
KOMMUN

ÖSTERSUNDS
KOMMUN

Arkiv Redigera Visa Historik Bokmärken Verktyg Hjälp

Kemikalier, sopsortering, upph... Trio Assistant Web Östersund.se - Startida Papper - FTI AB Miljöhandbok - Insidan Två tredjedelar felsortert i sve... Lundstams ledning AP-arbetsgruppen - Insidan el-kretsen - YouTube

insidan.ostersund.se/stodiarbetet/miljohandbok/kemikaliersopsorteringupphandlingresorochkoldmedier.4.186f97a815361281f823bf6e.html

Mest besökta ostersund.se - ostersu... Telefonkatalogen Jobba hemma Intern_TVn Enkätverktyget Sopsortering på kom... Google eniro Avfallsplan Stockholm BioFuel Region ST Broms i stället för gas... Uppföljning och revid... Off2off Webkartan

Insidan

Hej, vad söker du?

Förvaltningsarna Min anställning Stöd i arbetet Grupper

Förvaltningen, Områden, Enheter Arbetsmiljö, Riskvärd Blanketter, Mallar, Styrdokument Samliga samarbetsgrupper

Startida > Stöd i arbetet > Miljöhandbok > Kemikalier, sopsortering, upphandling, resor och koldmedier

Miljöhandbok

Dokumentnamn: Kemikalier, sopsortering, upphandling, resor och koldmedier

Gäller:

Sida upprättad av:

Beslutad av:

Sida ändrad:

STÖD I ARBETET

Arbetsställen >

Avtalskatalogen >

Blanketter, mallar och manualer >

Boka och beställ >

Chefshandboken >

Diarium & protokoll >

Ekonomihandboken >

För dig som arbetar i bostadsområdet >

Förtroendemannaregister >

HBTQ-certifiering >

IT och telefoni >

Kartor >

Kommunikationsguiden >

Lämnas synpunkter >

Lönehandboken >

Medarbetaraktiviteter >

Medborgardialog >

Miljöhandbok ✓

Vad händer just nu

Lysna Läggtill som favorit Skriv ut

KEMIKALIER, SOPSORTERING, UPPHANDLING, RESOR OCH KÖLDMEDIER

Resor

Kommunen har en resepolicy och syftet med den är att kommunens kostnader för resor i tjänsten ska minskas, resandet ska ske mer trafiksäkert och mer miljöanpassat. Se mer information om resor i tjänsten.

Biljournaler ska finnas i förvaltningarnas personbilar - se rutin för biljournal. Om ni saknar biljournal så ring Transportchef Linda Åkerlund, 063-14 31 67 eller 070-190 32 67 så skickar hon en.

Här kan du hämta nya journalblad till **etanol-, elhybrid-, bensin- och dieslbilar**:

- Kommunförvaltningens bilar
- Bilpoolsbilar
- Gatukontorets fordon

Om ni har **biogasfordon** så används dessa journalblad:

- Kommunförvaltningens bilar
- Bilpoolsbilar
- Gatukontorets fordon

Miljöfordon parkerar gratis inom kommunen, här kan du läsa mer och ladda ned blankett för ansökan om parkeringstillstånd för miljöfordon.

För att minska klimatpåverkan från kommunens resor och transporter så gäller följande rutin vid inköp av fordon.

Gatukontoret erbjuder tankning av era biogasfordon.

Tider för tankningsservice: 07.00-16.00 må-fr (kontorstid)

Ring Linda Åkerlund, 063-14 31 67 eller 070-190 32 67

Man debiterar faktisk tidsåtgång dock minst 1 timme på kommande månads leasingfaktura, timkostnad 260:-.

Kemikalier

Kemikalier ska förvaras, användas och göras av med på ett säkert sätt - se upprättad rutin för kemikalier och blankett för kemikalieförteckning. När man tvättar fordon, maskiner och aggregat så följer en mängd kemikalier med tvättvattnet. För att förhindra detta ska tvätt ske på ett säkert sätt, se rutin för tvätt av fordon, maskiner och aggregat.

Sopsortering

Vi ska sortera alla sopor som uppkommer på kommunens arbetsplatser. Läs mer om hantering och transport i följande länkar:

- sopsortering av vardagssopor
- miljöfarligt avfall
- riskavfall inom hemsjukvården
- riskavfall inom skolskolsvården

Upphandling

I upphandlingspolicyn finns särskilda miljökrav som vi ska följa när vi gör upphandlingar av varor och tjänster. Se upphandlingskontorets hemsida upphandling av varor och tjänster. Anställda ska avvara från gällande ramavtal när de gör

ÖSTERSUNDS KOMMUN

15:49 2016-12-01

Checklista: Sopsortering

På alla arbetsplatser och personalutrymmen ska nedanstående sopor sorteras i den mån de uppstår - även små mängder. Dessutom ska förekommande verksamhetsavfall som exempelvis byggavfall eller medicinskt avfall sorteras.

	☐ Förutsättningar finns ☐ Förutsättningar finns ej Orsak:		☐ Förutsättningar finns * ☐ Förutsättningar finns ej Orsak:		☐ Förutsättningar finns ☐ Förutsättningar finns ej Orsak:
	* 10 % felsorteringsgrad får förekomma. Dvs i Tidningar får 10 % Papper läggas och tvärtom ** Ena skylten passar i kök. Den andra passar verksamhet. Alla plastförpackningar kan läggas i samma kärl. *** 10 % felsorteringsgrad får förekomma: Pappersförpackningar - Wellpapp.				
					
					
	☐ Förutsättningar finns ☐ Förutsättningar finns ej Orsak:		☐ Förutsättningar finns ☐ Förutsättningar finns ej Orsak:		☐ Förutsättningar finns ☐ Förutsättningar finns ej Orsak:
	☐ Förutsättningar finns ☐ Förutsättningar finns ej Orsak:				

<https://www.apoteket.se/om-lakemedel/overblivna-lakemedel/>

<https://www.ftiab.se/sortering.html>

<https://www.lundstams.se/atervinning>

<https://ostersund.se/bygga-bo-och-miljo/avfall-och-atervinning/sortera---det-kanns-ratt/sopsorteringsguide-a---o.html>

The collage consists of four images:

- Top Left:** A screenshot of the fti.se website. The header includes 'fti FÖRPACKNING OCH TIDNINGAR', 'HUSHÅLL', 'FÖR FÖRETAG', and 'VÅR VERKSAMHET'. The main content area is titled 'SORTERINGSGUIDE' and lists categories: PLAST, PAPPER, METALL, GLAS, TIDNINGAR, FÖRPACKNINGAR AV FLERA MATERIALSLAG, GÖR SÅ HÄR, and FARLIGT AVFALL. A search bar is present with the text 'Sök på avfall och produkter'.
- Top Right:** A screenshot of a video player for 'Läkemedlets kretslopp'. The video shows a stylized white building with a play button in the center. The background is green with a circular arrow icon and a test tube icon. Text on the right says 'Titta senare' and 'Dela'.
- Bottom Left:** The Lundstams logo, featuring the name 'LUNDSTAMS' in a bold, serif font, with 'Etabl. 1949' underneath.
- Bottom Right:** A graphic titled 'A-Ö Sopsortering'. It features a large 'A-Ö' in the center, with various waste items (plastic, paper, metal, glass, etc.) around it. Below the title is a search bar with the text 'Vad vill du slänga?' and a list of items: 'Älgben, släddor, smink'. A 'Sök' button is at the bottom right.

En liten soppåse!

ÖSTERSUNDS
KOMMUN

Sophantering igår och idag
Avfallsplanen
Vad gör vi idag?
Sopor som resurs
Sopsorteringsskola

